

СТАТУТ СВІТОВОЇ РАДИ КРАЙОВИХ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА

ВСТУП

Усвідомлюючи особливе значення статутних засад та традицій Наукового товариства ім. Шевченка (НТШ), яке постало на рідних землях у 1873 р. для служіння українській науці, а через неї українському народові, спираючись на досвід та плідну працю Наукових товариств ім. Шевченка у світі; прагнучи об'єднати працівників української науки та осучаснити форми співпраці, крайові Наукові товариства ім. Шевченка, що існують та діють в Австралії, Америці (США), Європі, Канаді та Україні, ухвалюють цей Статут Світової ради крайових НТШ, який замінює всі попередні редакції Статуту, як останню його редакцію 2009 р.

РОЗДІЛ І

ЗАГАЛЬНІ НАСТАНОВИ

Ст. 1

Наукові товариства ім. Шевченка в Австралії, Америці (США), Європі, Канаді та Україні (скорочено „крайові НТШ“), діють і проводять наукову діяльність на основі своїх Статутів та в координації зі Світовою радою НТШ, враховуючи положення цього Статуту.

Ст. 2

Крайові Товариства приймають однорідну назву „Наукове товариство ім. Шевченка“ з додатком назви країни, континенту або місця їх знаходження, відповідно: Наукове товариство ім. Шевченка в Австралії, Канаді, Америці (США), Європі (Польща, Словаччина, Франція, Швейцарія тощо) та в Україні. Водночас назва „Наукове товариство ім. Шевченка“ без зазначення країни, континенту чи місцезнаходження використовується для загальної характеристики Товариства у світі.

Ст. 3

Взаємні відносини крайових НТШ, їх співпраця та координація діяльності в рамках Світової ради ґрунтуються на засадах повної автономії, окрім прав, переданих Світової раді цим Статутом.

РОЗДІЛ ІІ

СВІТОВА РАДА, ЇЇ МЕТА, МІСЦЕЗНАХОДЖЕННЯ, СКЛАД, КАДЕНЦІЯ, УПРАВА

Ст. 4

Світова рада є представницьким органом крайових Наукових товариств ім. Шевченка, які становлять міжнародну мережу НТШ і діють на основі автономних статутів.

Ст. 5

Метою Світової ради є забезпечення номінативної єдності членства, ідейних засад та наукової діяльності крайових НТШ в дусі традицій Товариства, які вони продовжують розвивати.

Ст. 6

Місцезнаходженням президента Світової ради НТШ є один із центрів крайових НТШ, Генерального секретаріату Світової ради НТШ — місто Львів.

Ст. 7

До Світової ради входять: а) голови крайових НТШ або визначені ними представники; б) президент; в) генеральний секретар; г) генеральний скарбник (з дорадчим голосом), делеговані три члени Президії матірнього НТШ в Україні. Відповідно до місця розташування канцелярії, генеральний секретар обирається від НТШ з України. З дорадчими голосами до Світової ради залучаються по одному представнику від Польщі, Словаччини, Швейцарії тощо.

Ст. 8

а) Кандидатуру президента Світової ради пропонують голови крайових НТШ і повідомляють Управу Світової ради про свою пропозицію перед звітно-виборними зборами Світової ради. Кандидатом у президенти від Світової ради може бути колишній або чинний голова крайового НТШ.

б) Кандидатура генерального секретаря Світової ради пропонується більшістю голосів Президії НТШ в Україні з-поміж дійсних членів НТШ і погоджується з чинними головами крайових Товариств.

в) Генерального скарбника Світової ради, який має дорадчий голос, обирають (погоджують) голови крайових НТШ більшістю голосів.

г) Тривалість каденції президента, генерального секретаря та генерального скарбника Світової ради — чотири роки.

Ст. 9

Управа Світової ради НТШ — це виконавчий орган для ухвалення оперативних рішень Світової ради між звітно-виборними сесіями Світової ради НТШ. До складу Управи входять: президент Світової ради, генеральний секретар Світової ради, голови крайових НТШ або делеговані ними представники, секретар-референт (з дорадчим голосом) з обов'язками документування та підтримки неперервного зв'язку з крайовими НТШ.

Управа Світової ради ухвалює свої рішення на власних звичайних і надзвичайних засіданнях двома третинами голосів; засідання скликаються у разі потреби і можуть відбуватися в режимі „Skype“ чи по Інтернету.

Ст. 10

Рішення Світової ради НТШ ухвалюється з погодження присутніх на сесії Світової ради її членів з участю голів або визначених ними представників (не менш ніж від трьох крайових НТШ).

Голова чи призначений головою представник крайового НТШ може передати письмово свій голос голові чи представникові іншого крайового НТШ. Представник крайового НТШ може мати переданий письмово лише один голос.

Для правочинності сесії Світової ради НТШ та ухвалених нею рішень усі її члени повинні бути повідомлені про порядок денний за 40 днів перед сесією. Для правочинності засідань Управи Світової ради члени Управи мають бути повідомлені про порядок денний і дату не менше, ніж за місяць. Для легітимності ухвал, прийнятих на сесіях і засіданнях, мають бути присутні не менш ніж три представники крайових НТШ. Крайові НТШ можуть брати участь в ухваленні рішень засобами електронної або поштової кореспонденції.

РОЗДІЛ III

ПОВНОВАЖЕННЯ СВІТОВОЇ РАДИ

Ст. 11

Світова рада:

- а) представляє міжнародну мережу крайових НТШ;
- б) організовує наукові заходи (симпозіуми, конференції, семінари, доповіді, виставки тощо) загальноукраїнського значення;
- в) на основі подання директорів наукових секцій крайових НТШ Світова рада НТШ видає дипломи дійсного члена та члена-кореспондента НТШ за підписом президента Світової ради та генерального секретаря Світової ради НТШ.
- г) затверджує, за поданням крайових НТШ, іменованих ними почесних членів НТШ;
- г) схвалює звіти діяльності президента, генерального секретаря і генерального скарбника Світової ради, затверджує план роботи та кошторис Світової ради;
- д) бере до відома звіти з наукової роботи і плани роботи крайових НТШ;
- е) схвалює, за погодженням з Управами крайових НТШ, розмір їхніх внесків на діяльність Світової ради, і визначає інші джерела фінансування;
- е) затверджує створення нових НТШ та його осередків і бере до відома створення крайовими НТШ нових наукових інститутів, секцій та наукових комісій;
- ж) розглядає відповідність нових або змінених Статутів окремих НТШ до Статуту Світової ради;
- з) видає „Вісник НТШ“ і щорічно „Хроніку НТШ“.

РОЗДІЛ IV

НАУКОВІ СЕКЦІЇ НТШ ТА ЇХ СТОСУНОК ДО СВІТОВОЇ РАДИ

Ст. 12

Відповідно до традиції Товариства як багатопрофільної наукової організації, члени НТШ ведуть наукову діяльність у таких секціях, представлених крайовими товариствами:

- а) Історично-філософській;
- б) Філологічній;
- в) Математично-фізично-технічній;
- г) Природознавства і медицини;
- г) Суспільних наук (соціологія, психологія, економія, право тощо);
- д) Культури (мистецтво, музика, етнографія і т. ін.).

Враховуючи територіальну розчленованість та мовно-культурні особливості середовищ, де діють крайові товариства, в кожному з них можуть утворюватися відповідні до згаданих секцій, якими керують крайові директори. Допускається створення назв інших секцій відповідно до Статутів крайових НТШ.

Створення міжнародних секцій виходить поза межі компетенції Статутів крайових НТШ і є недоцільним. Міжнародна координація роботи секцій може здійснюватися на сесіях Світової ради НТШ із залученням відповідних директорів або на міжнародних наукових симпозіумах чи конференціях.

Ст. 13

Директори Крайових секцій пропонують кандидатів на дійсних членів чи членів-кореспондентів та проводять вибори з участю крайового чи об'єднаного членства своїх секцій і повідомляють про це крайову Управу.

Крайові директори уповноважені рекомендувати наукові праці до наукових видань НТШ.

РОЗДІЛ V

СТОСУНОК КРАЙОВИХ НТШ ДО СВІТОВОЇ РАДИ

Ст. 14

Для забезпечення виконання Світовою радою передбачених Статутом обов'язків крайові НТШ:

а) пересилають до Світової ради копії своїх Статутів та повідомляють про внесені зміни до протоколів Загальних зборів, плани роботи і звіти з діяльності, інформують про всі свої внутрішні періодичні і неперіодичні видання та публікації;

б) крайові НТШ надсилають Світової раді повідомлення про обрання дійсних членів;

в) крайові НТШ виплачують щорічно Світової раді грошові внески, погоджені зі Світовою радою, необхідні для підтримки затвердженого Плану роботи Світової ради та проведення інших передбачених Статутом Світової ради заходів;

г) обмінюються з іншими НТШ періодичними і неперіодичними виданнями і публікаціями;

г) координують роботу своїх секцій, приймають плани роботи та звіти секцій про їх виконання;

д) утримують у належному порядку свої архіви.

РОЗДІЛ VI

ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ СВІТОВОЇ РАДИ

Ст. 15

Світова рада проводить звичайні Сесії раз на рік, а надзвичайні відповідно до потреби на вимогу двох третин членів Світової ради. Сесії скликає президент, подаючи пропоновану програму Сесії усім членам Світової ради за 40 днів до початку. Звичайні Сесії відбуваються в місцевості, визначеній попередньою Сесією; надзвичайні — у місцях, погоджених двома третинами членів Світової ради.

Щочотири роки відбувається Звітно-виборна сесія Світової ради, яка обирає більшістю голосів крайових НТШ президента, затверджує, на пропозицію президента, на основі подання Президії НТШ в Україні генерального секретаря Світової ради на наступну каденцію. Звітно-виборну сесію скликає президент або більше половини членів Світової ради. Сесією керує голова, обраний присутніми на сесії Світової ради. На сесії президент, секретар і скарбник подають звіти про свою роботу і фінансові витрати. Президент може бути обраний щонайбільше на дві каденції. Якщо президент чи генеральний секретар не можуть виконувати своїх обов'язків, то Світова рада призначає виконувача обов'язків президента до закінчення каденції.

Ст. 16

Член Світової ради, який не може взяти особистої участі в Сесії Світової ради, може передати свій голос визначеному ним представникові, членові управи своєї крайової НТШ. Про своє заступництво член Світової ради має повідомити її президента письмово або електронно за 10 днів до Сесії.

Ст. 17

В особливих випадках, за згодою всіх членів Світової ради, Сесія може відбуватися у режимі „Skype“ або в телефонно-інтернетному режимі. Протокол Сесії має бути наданий усім членам Світової ради для його розгляду і схвалення. Рішення Сесії ухвалюється більшістю голосів членів Світової ради.

Ст. 18

Офіційні звернення, відозви і грамоти Світової ради НТШ видаються за підписом президента і генерального секретаря та в порозумінні з крайовими НТШ.

Ст. 19

Президент Світової ради з допомогою генерального секретаря:

а) відповідає за виготовлення плану роботи Світової ради і звітів про її діяльність;

б) складає програми Сесій Світової ради і звітує на Сесії про діяльність Світової ради;

в) підготує і подає на розгляд Сесії Світової ради справи, що належать до її компетенції;

г) відповідає за подання бюджету на затвердження Світовою радою;

г) відповідає за ведення протоколів сесій Світової ради і надсилання копій крайовим НТШ не пізніше двох місяців після сесії;

д) відповідає за збереження печатки, листування й архівів Світової ради та всі видання і публікації, що надходять до неї.

Ст. 20

Генеральний секретар виконує за дорученням та з уповноваження Світової ради поточні питання Світової ради й організовує виконання рішень Світової ради.

Генеральний секретар за погодженням із президентом Світової ради:

- а) організовує редагування і бере участь у підготовці „Вісника НТШ” та „Хроніки НТШ”;
- б) узгоджує видавничу діяльність Світової ради з крайовими НТШ.

Генеральний скарбник:

- а) підготовляє проєкт бюджету;
- б) подає фінансовий звіт кожного року і висилає його крайовим НТШ упродовж двох місяців після закінчення року.

РОЗДІЛ VII**ФІНАНСОВІ ЗАСОБИ СВІТОВОЇ РАДИ****Ст. 21**

Фінансові засоби Світової ради складаються із грошових надходжень від крайових НТШ, погоджених Світовою радою, дарів та пожертв від приватних осіб та інституцій. Світова рада організовує збір коштів для забезпечення фінансування своїх друкованих періодичних видань і передає їх на місце, де видання виходить. Світова рада визначає обсяг річного фінансування на організацію роботи секретаря-референта та необхідні для оперативної роботи матеріали і ресурси. Світова рада пропонує кошториси для організації прийнятих на сесії Світової ради наукових симпозіумів, конференцій, семінарів, окремих публікацій.

РОЗДІЛ VIII**ЗМІНИ СТАТУТУ СВІТОВОЇ РАДИ****Ст. 22**

Право внести проєкт змін до Статуту мають:

- а) Світова рада;
- б) Загальні збори одного із крайових НТШ.

Проекти змін до Статуту мають бути розіслані всім членам Світової ради.

Ст. 23

Зміни до Статуту Світової ради НТШ набувають чинности від часу їх схвалення звичайною чи надзвичайною Сесією Світової ради на основі погодження проєкту оновленого Статуту з головами усіх крайових НТШ. Проєкт Статуту Світової ради вважається погодженим, якщо він засвідчений підписами всіх чинних голів крайових НТШ та підписом президента Світової ради. Голови крайових НТШ повідомляють Світову раду про своє погодження оновленого проєкту чи змін до Статуту в тримісячний термін від надходження ініціативи. Генеральний секретар на підставі пропозиції Президента Світової ради повідомляє усі крайові НТШ про перебіг і результати погодження. Крайові НТШ приймають зміни до Статуту Світової ради чи його оновлений проєкт більшістю голосів на річних зборах чи на надзвичайних зборах делегованих представників крайового НТШ, що скликані чинним головою НТШ.

РОЗДІЛ IX**ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ****Ст. 24**

Крайові НТШ діють у порозумінні та співпраці зі Світовою радою НТШ. Якщо б настало вичерпання можливостей для реальної праці, то зацікавлені крайові НТШ після узгодження зі Світовою радою НТШ ухвалюють рішення про об'єднанчі заходи з іншими складовими НТШ або про припинення своєї діяльності. Передача їхнього творчого доробку і майна здійснюється згідно зі Статутом даного крайового НТШ і законами відповідної країни перебування.

Ст. 25

У разі, коли б залишилося тільки одне крайове НТШ з товариств НТШ через припинення їхньої діяльності, то:

- а) все майно Світової ради включно з архівами переходить до цього крайового товариства;
- б) діяльність Світової ради припиняється після передачі майна та архівів чинному крайовому товариству;
- в) чинне крайове товариство стає спадкоємцем первісного матірнього Наукового товариства ім. Шевченка.